

nan épp oly szívós, kemény és határozott, mint a keleten, nyugaton és délen harcoló német katonáké. (MTI)

Attlee a háborús helyzetről

London, november 25. Attlee helyettes miniszterelnök az alsóház ülésén részletes nyilatkozatot tett a háborús helyzetről, miután előzőleg rámutatott arra, hogy a parlamentre nagy munka vár, mivel a kormány a törvényjavaslatok egész sorát szándékozik benyújtani.

Hangoztatta, hogy a szövetségesek a védekezésből a támadásba mentek át és hogy Olaszországban a rendkívül rossz időjárási viszonyokra és a terep nehézségeire való tekintettel nem lehet gyors fejleményekre számítani. Különösen sikeres volt eddig ráknézve az Atlanti-csata lefolyása — mondotta. — Veszteségeink lényegesen csekélyebbek, mint amennyire számítottunk.

Ezután Lerosról és az Egei-tenger más szigeteiről beszélt. Kijelentette, hogy nem szabad lekicsinyelni ennek a visszacsúsnak a jelentőségét, de nem szabad elveszíteni a helyes perspektívát. Vázolta Leros megszállásának előzményeit, azokat a harcokat, amelyek a sziget elvesztésére vezettek és kijelentette, hogy Leros elvesztése után Samos is tarthatatlanná vált.

Végül a csendesóceáni támadással foglalkozott, majd a következő szakokkal fejezte nyilatkozatát:

— Ha visszatekintünk, akkor látjuk azt a nagy változást, amely hadiszerencsénkben bekövetkezett. Mindazáltal nem ringathatjuk magunkat illúziókban, mivel még nagy feladatok megoldása előtt állunk. Az ellenség még mindig erős és eltökélt. Egyetlen napig sem szabad csökkentenünk háborús erőfeszítéseinket, akár a harcoló csapatokról, akár a dolgozó lakosságról van szó. (Bud. Tud.)

London, november 25. Attlee az alsóház ülésén még a következőket mondotta:

— Nem számíthatunk a tengeri háború ellanygulására és feladtunk, hogy hadműveleteinket mind jobban fokozzuk és alkalmazkodjunk az ellenfél taktikájához. Közben légi offenzívánk is változatlanul megy tovább és csupán az időjárási viszonyok kényszeríthetnek ránk némi szünetet. Mind nagyobb bombamennyiséget dobunk le Németországra és már most

Légiriadó Londonban

Lisszabon, november 25. Mint a brit hírszolgálat jelenti, csütörtökön Londonban légiriadó volt.

mutatkozik ezeknek a támadásoknak a német hadiiparra és az általános hangulatra való befolyása. Ezek a csapások nagyon súlyosak lesznek nem csupán nyugatról, hanem most már hámarosan délről is. Az ellenség kénytelen légi erejének mind nagyobb részét tisztán védelmi célokra felhasználni.

A Balkánnal foglalkozva Attlee a következőket mondotta:

— Görögországban az állandó gerillatevékenység számos német hadosztályt köt le. Valamennyi megszállt balkáni országban erősödik az ellenállási mozgalom. Hitler már tapasztalhatta, hogy az oroszok szünet nélkül mentek át a nyári offenzívából az őszi offenzívába, most pedig a téli offenzívába.

Erőfeszítéseink arra irányulnak, hogy Németországot minél erősebben vegyük igénybe és hogy Hitleret összpontosított támadásba fogjuk, amelyvel gyengébb erővel kell majd szembeállnia. Ha Hitler arra határozza el magát, hogy légi haderőket küldjön a Balkánra, akkor ezek hiányoznak majd neki Keleten és mindaz, amit nyugaton vagy délen lekötünk, tehermentesíti a keleti arcvonalat. Ebből a szempontból kell megítélni stratégiánkat. (MTI)

Miért nem volt jelen Churchill és Eden az alsóházban?

London, november 25. A Budapesti Tudósító jelenti: A felső- és alsóház ülésén feltűnt, hogy sem Churchill, sem Eden külügyminiszter nem volt jelen. Az angol fővárosban az a hír terjedt el, hogy a háromhatalmi megbeszélések már folynak. Eden távollétével kapcsolatban annak a véleménynek adnak kifejezést, hogy a háromhatalmi megbeszélés során politikai kérdések is szóba kerülnek. (MTI)

Antal István beszéde a keresztény iparosok értekezletén

Budapest, november 25. A Keresztény Iparosok Országos Szövetsége szerda este értekezletet tartott, amelyen megjelent Antal István nemzetvédelmi miniszter is. Antal István miniszter hangsúlyozta, hogy bár a kézműiparosság, amelynek rendkívül sok jogos kívánsága és panasza van, ezek azonban a nemzeti lét időszakában nagy sorskérdései mellett mégis eltörpülnek. Ma minden erőt a nagy nemzeti törekvések megoldására kell összpontosítani. Bejelentette, hogy ő maga fogja az összes nemzetpolitikai kérdésekben a szövetségbe tömörült keresztény kisiparosok számára. (MTI)

Kocsimárosok figyelmébe!

Értesítem kartársaimat, hogy a december hóra járó 10 dkg.

szappanmennyiséget

asztalonkint a 10 dkg 38 filléres megterítés mellett szombat délig nálam átvehetik.

vitéz TORJAI

a kocsimárosok elnöke.

Küzdelem a kiütéses tifusz ellen

Kanyó Béla egyetemi tanár érdekes előadása

(A Délmagyarország munkatársától) Az Egyetem Baráti Egyesületének érdekes előadássorozatában csütörtökön este Kanyó Béla egyetemi tanár, a Közegészségügyi Intézet igazgatója a kiütéses tifuszról adott elő. Az előadást Ivánovics György professzor vezette be, aki — mint az ülés elnöke — ismertette az előadó munkásságát s bevezetésként kiemelte, hogy Kanyó Béla az egyetlen szegedi egyetemi tanár, aki — a körtöltésen belül született. — Az előadó irodalmi bevezetéssel kezdte igen érdekes témájú, közegészségügyi értékű előadását. Maeterlinck »Kék madár« című mesejátékának szimbolikus alakjai, a leláncolt, előregedett járványokat idézte meg és kiemelte, hogy csakugyan vannak előregedett járványok, de a legveszedelmesebb járványos betegségeket azoknak hősies és nagyszerű munkája győzte le, akik a tudomány fegyverével küzdöttek a betegségek ellen.

A kiütéses tifuszról szólva az előadó ismertette ennek a veszedelmes járványos betegségnek történetét, majd rámutatott arra, hogy háborúban mennyire veszedelmesen lángol fel egy-egy olyan járvány, mely máskor éveken keresztül csak lappang. Koch Róbertet idézte, aki megállapította, hogy a békében láncravert, lappangó járványok a háború kitörésekor előbujnak rejtékhelyükből és a harc kimenetele gyakran nem a csatatereken, hanem a járványos góciókban dől el...

A kiütéses tifusz a XVI. század óta ismeretes, mint a többi fertőző betegségtől elkülönített járványos megbetegedés. A törökök ellen hadrakelt komáromi seregből 1566-ban európai pusztító körutra indult kiütéses tifuszjárványt magyarországi eredete miatt Morbus Hungaricusnak nevezték el. A legnagyobb pusztítást a XVIII. században okozta, de később is több háború sorsát döntötte el. Így Napoleon oroszországi hadjáratában is a legfőbb ellenfél a kiütéses tifusz volt. A félmillió napoleoni hadsereg legfőképpen a kiütéses tifusz okozta veszteségek miatt olvadt le 20.000 főre...

Igen érdekesen vázolta az előadó azt a küzdelmet, amit az első világháború alatt és után folytattak a kiütéses tifusz ellen. A világháború kezdetén Szerbia lakosságát tizedelte meg, később pedig Oroszországban nem kevesebb, mint 30 millió embert beteggé, ebből 3 milliónak pedig életét vette. Oroszországon kívül Lengyelország és Románia a legfertőzöttebb területek. A csonka Magyarországon az első világháború utáni években alig fordult elő néhány megbetegedés, a Kárpátalja és Erdély visszacsatolása óta azonban jelentékenyen emelkedett a tifusz esetek száma.

Kanyó professzor ezután rátért a tifusz elleni küzdelemre. A kiütéses tifusz terjesztésében a ruhatetű szerepét Nicolle, a tuniszi Pasteur-intézet igazgatója tisztázta 1909-ben. Ez a felfedezés nagyobb jelentőségű volt, mint a kórokozó megtalálása. Nicolle professzor később, 1928-ban meg is

kapta az orvosi Nobel-díjat. A kiütéses tifusz kórokozója leginkább a vírusok csoportjába tartozik. Tenyésztési és mesterségesen szaporítani is lehet s így oltóanyagot készítenek belőle s védőoltással a fertőzésnek leginkább kitett egészségügyi szerveket meg lehet védeni a fertőzéssel szemben. A nagy tömegek védelme szempontjából a tetvetlenítés és a tetű fertőzéses ürüléknek dezinficiálása a legfontosabb. Az Országos Közegészségügyi Intézet az elmúlt évben újszerű elgondolással öt tetvetlenítő járórt szervezett, melyek szétszedhető felszereléseiket bármely parasztházban felállíthatják. Ungváron egy év óta működik az Országos Közegészségügyi Intézet kiütéses tifusz elleni oltóanyag-termelő állomása, ahol a régebbi lengyelországi, jelenleg a német hadseregben használt Weigl-féle tetűvaccinát készítik. A professzor rendkívül érdekesen ismertette a Weigl-féle eljárást, amellyel a tetvek gyomrából állítják elő a vaccinát. Egy ember beoltásához 100 tetűt kell feldolgozni. Tömeges oltóanyag termelésre ez a vaccina nem alkalmas tehát, Magyarországon viszont az ungvári intézetben tyuktojás szikhólyagjában oltással szaporított kórokozók emulsiójából készítenek újabb oltóanyagot.

Az előadó befejezésként a polgári és katonai járványügyi szervezet hősies munkáját ismertette s azzal támasztotta alá, hogy az a körülmény, amely szerint néhány esetben a frontról hazatérőben behurcolt kiütéses tifuszfertőzések egyizben sem tudtak elharapózni, bizonyítja járványvédelmünk felkészültségét.

Változás a szegedi hálókocsiknál

Budapest, november 25. A Magyar Országos Tudósító jelenti, hogy a m. kir. Államvasutaktól vett értesítés szerint a Budapest Keleti pályaudvarról 5 óra 57 perckor induló és oda 8 óra 35 perckor érkező budapest-békéscsabai, valamint Budapesti Nyugati pályaudvarról 7 óra 40 perckor induló és oda 8 óra 10 perckor érkező budapest-szegedi személyvonatokkal rendszeresített I., I. és III. osztályu hálókocsi helyett december 1-től kezdve csak I. és II. osztályu hálókocsi közlekedik. (MTI)

A Délmagyarország

A

ÖVÖT ÉPÍTI

